

Kázeň z ev. **služieb Božích** v Bratislave/Dopoludnia v Novom kostole, 23. 6. 2019; 8.30 h/10.00 h; 1. NE po Trojici; ES: **209, 197, 498; A: 49**; čít. text: Zjav 3, 14 – 22

Zjavenie 3, 15 – 16 (14 – 22): „14 Anjelovi cirkevného zboru laodikejského napíš: Toto hovorí Amen, Verný a pravý svedok, Počiatok Božieho stvorenia: 15 poznám tvoje skutky, že nie si ani studený ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci! 16 Takto, že si vlažný, ani horúci ani studený, **vyplujem ťa z úst.** 17 Keď hovoríš: som bohatý, zbohatol som, nič nepotrebujem, a nevieš, že si biedny, aj úbohý, aj chudobný, aj slepý, aj nahý, 18 radím ti: kúp si odo mňa ohňom prepáleného zlata, aby si zbohatol, biele rúcho, aby si sa odel, aby sa neukazovala hanba tvojej nahoty, a (kúp si) kolýriovej masti pomazať si oči, aby si videl. 19 Ja všetkých, ktorýchkoľvek milujem, vychovávam a trestám. Rozhorli sa teda a kajaj sa! 20 Ajhľa, stojím pri dverách a klopem. Ak niekto počuje môj hlas a otvorí dvere, vojdem k nemu a budem stolovať s ním a on so mnou. 21 Kto zvíťazí, tomu umožním sedieť so mnou na mojom tróne, tak ako aj ja som zvíťazil a sedím so svojím Otcom na Jeho tróne. 22 Kto má uši, nech počuje, čo Duch hovorí cirkevným zborom!“

Milí bratia a milé sestry!

V predpovediach počasia boli v posledných dňoch aj výstrahy búrkami z **horúčav**, ba pred krupobitím. Horúci však môže byť aj kladnou hodnotou.

List do cirkevného zboru v **Laodikei** nám môže pripadať ako **krupobitie**. Od Ježiša – Pána cirkvi – **by sme** v ňom **márne hľadali slovko uznania**. Tamojší zbor je totiž pre Neho **priam neznesiteľný**. A Ježiš to aj z mosta do prosta hovorí: „Poznám tvoje skutky, že nie si ani studený ani horúci. Kiež by si bol studený alebo horúci! Takto, že si vlažný, ani horúci ani studený, **vyplujem ťa** z úst.“ – Desivá obžaloba!

Jestvuje veľa výtvarných vyobrazení Pána Ježiša. Na mnohých je namaľovaný ako dobrý pastier. Na iných ako žehná deti, ako zachraňuje topiaceho Petra, zhovára sa pri studni so ženou Samaritánkou, pre ktorú nik nemal dobré slova, modlí sa v Getsemane, trpí na kríži pre našu spásu. No **obraz Ježiša, ako pluje?** Sotva by sme ho našli v niektorom kostole, modlitebni či

domácnosti. **Práve taký obraz Ježiša nám kázňový text podáva.**

Navyše pôvodný výraz pre **vyplujem** môžeme preložiť aj ako **vyvrhnem, vydávim, vyvraciam, vygrcám**. Skrátka: **Ježišovi je tohto zboru zle.**

Aby sme porozumeli prečo, treba sa poodhaliť historické súvislosti.

Laodikea ležala na **križovatke významných obchodných ciest** na juh aj na ďaleký východ. Prosperovala. Za **blahobyť** vďačila nielen **výhodnej polohe**, ale aj slávnemu **bankovníctvu, textilnému priemyslu a produkcii liekov**, najmä očnej masti. Spracovávala sa tu vlna farby čiernej sťa havran a z nej vyrábali látky pre vrchné odevy. Tieto tuniky boli drahé, dnešnou rečou išlo o vyhľadávané top značkové šaty. Laodikejskí boli na ne hrdí.

V čase vlády Rímskej ríše bola Laodikea **najbohatším mestom** provincie Malá Ázia. Niektorí z laodikejských lekárov boli takí chýrni, že sa ich mená zachovali aj na minciach, ktoré si bohaté mesto samo razilo. Keď v r. 60 budovy mesta zborilo zemetrasenie, Laodikea **odmietla ponúkanú finančnú pomoc** z rímskej štátnej pokladne; mesto bolo obnovené z vlastných prostriedkov. Oproti Laodikei cez rieku Lycus, ležalo mesto **Hierapolis**. V ňom **vyvieral horúci uhličitý prameň**, ktorý tiekol po skalných terasách do Laodikei. **Na svojom toku sa voda ochladila – stala sa vlažnou** a na laodikejských útesoch zanechávala rozpoznateľné vápencové nánosy.

Laodikeu by sme dnes na mape hľadali márne. V stredovekých vojnách ju zničili moslimovia. Zostali len časti

zrucanín. Kresťanský cirkevný zbor už dávno zanikol, ale laodikejské poslanstvo je aktuálne aj v súčasnosti.

To, čo bolo napísané pôvodne pre laodikejských, je napísané na poučenie pre mňa, pre teba, pre nás.

Vedie nás k poctivej odpovedi na otázku: **Podobá sa môj, tvoj duchovný život, život nášho zboru skôr na čerstvý prameň, alebo na vyprchanú vlažnú vodu, ktorá napína na dávenie?**

Laodikejský zbor nebol pasívny, ani apatický. Mal skutky – vyvíjal činnosť, z ľudského hľadiska bol životaschopný. Pripadal si duchovne bohatý a vyhranený. No z pohľadu Pána Ježiša bol napriek tomu blízko odsúdeniu. Pán mu vytýka nepoživatelnú bezvýraznosť, z ktorej sa mu robí zle.

Zbor bol vlažný. Jeho vzťah k Ježišovi nebol vrúcny – horúci. Nebol síce chladný, nebol pod viditeľným vplyvom sveta. Nepestoval liberálnu teológiu. **Bol** však vlažný.

V jednom kostole sa po sobášnej kázni farár pýta ženícha: Chceš si dobrovoľne zobrať tu prítomnú nevestu za manželku? Odpoveď nedostane. Zopakuje teda otázku druhý i tretíkrát, no ani tak sa odpovede nedočká. Uplakaná nevesta a svadobčania opúšťajú kostol. Zostali v ňom len farár, ženích a jeho svedok. Ten sa ženícha pýta: Čo si nepočul? Prečo si bol ticho? Nato mu ženích vraví: **Ale..., veď ja som nepovedal nie!**

V našom žití sú situácie, keď nestačí byť ticho, keď nestačí nepovedať NIE, ale treba vyjadriť jasné, vrúcne ÁNO – mať horúce srdce.

Pán Ježiš hovorí: „Kiež by si bol studený alebo horúci!“, nepreferuje chlad. No je faktom, že **kde je duchovný chlad, tam môže Božie slovo volať k obráteniu**. Kde panuje vlažnosť,

tam si ľudia myslia, že nič nepotrebujú..., nič neprijímajú. Ostatne, **ruky, ktoré sú plné, nemožno naplniť**.

Ak si vravíš: Nie som taký, aký by som mal byť, v mojom srdci je málo citu, lásky, vrúcnosti. Písmo ma neoslovuje. Asi som vlažný. Nie je to tak, si – som – sme neraz iba sklamaný/í zo seba, spoznávame svoju bezmocnosť a závislosť od Spasiteľa.

Duchovná vlažnosť je čosi iné. Charakteristickou pre ňu je mienka: som bohatý, zbohatol som, nič nepotrebujem, a nevieš, že si biedny, aj úbohý, aj chudobný, aj slepý, aj nahý. Nevieme, či laodikejskí boli sebaistí preto, že boli hmotne zaistení, a tak sa nechali oklamať vlastnou dôležitosťou, spohodlneli, **vytratilo sa nadšenie a bezvýhradné odovzdanie sa a oddanosť Pánovi Ježišovi**.

Alebo či ich problém tkvel v tom, že mali mnoho duchovných darov, **boli obrátení – no nie ku Kristovi**, ale k svojim duchovným úspechom, **do svojho duchovného bohatstva**. Pritom netušia, že v bez vrúcneho vzťahu k Ježišovi sa hodnota tohto bohatstva blíži k nule.

Laodikea bola duchovne úzko prepojená so zborom v Kolosách. Svedčí o tom Kolosenským 4, 16: „*Keď si tento list prečítate, postarajte sa, aby ho prečítali aj v cirkevnom zbore laodikejskom, a onen laodikejský aby ste zase vy prečítali.*“ Niektoré state v liste Kolesenským akoby zrkadlili napomenutia pre laodikejských. Napr. „**Čokoľvek robíte, robte z tej duše ako Pánovi, a nie ako ľuďom, vediac, že od Pána dostanete za odmenu dedičstvo, veď Pánovi, Kristovi slúžite!**“ (Kol 3, 23 – 24)

Laodikejčania nebrali vážne Pána Ježiša, Jeho slovo. – Boli zaujatí sebou, tým čím, sa oni zaoberali.

Neboli nútení zápasiť s vonkajším ani vnútorným ohrozením. **Nebrali vážne kríž**, ochotu trpieť pre Krista.

Nebrali vážne hriech – inak by tomuto zboru Ježiš nebol povedal: *Rozhorli sa ... a kajaj sa!*

Nebrali **vážne hynúci svet**, misiú.

Kresťanstvo bolo pre nich iba posvätnou záľubou..., posvätnjšou než tie, akými sú dnes pre mnohých šport, štýlové bývanie, kariéra, móda, varenie, umenie, história... – Všetko dobré veci, ak Ježiš zostáva na 1. mieste.

Berieme vážne Krista my? Berieme si k srdcu Jeho slovo? Dávame mu za pravdu? Riadime podľa neho svoj život?

Sme pripravení pre vieru v Neho aj všeličo obetovať – nieť kríž? Alebo nás odradí prvá prekážka? Kúštik poprší sa hneď je v kostole prázdnejšie...

Berieme vážne hriech?

Berieme vážne hynúci svet?

Je kresťanstvo pre nás iba záľubou – koníčkom, vďaka ktorému my vynikáme? Možno jedným z mnohých, **alebo nám horí srdce pre Krista?**

Potrebujeme skúmať a odpovedať si v svetle Božieho slova na to, či sme zaujatí samými sebou, našou činnosťou, alebo má u nás centrálné miesto Ježiš a je to On, náš Spasiteľ a Pán, koho najviac potrebujeme.

Ak cirkev túži po potlesku, obdivy, ak chce stáť v centre pozornosti, je zameraná len na podujatia, akcie, rozpočty,

financie, potom je úbohú a hodnú poľutovania; uzavretou pred Kristom, Jeho slovom. **Bez pravého bohatstva. Ním je Kristus sám. To, čo nám On hovorí a dáva.** V dobrom slova zmysle je bohatstvom závislosť na Ježišovi. Srdečný vzťah k Nemu. Kde toto mizne, **kde sa vytráca láska k Pánovi Ježišovi, vytráca sa aj láska k ľuďom a nefalšovaný záujem o nich.** – Tam vzniká laodikejský syndróm: keď všetko na prvý pohľad vyzerá správne, a predsa to Pánových očiach nie je dobré...

Isté však je, že navzdory ostrej a desivej obžalobe laodikejských, **Pán nad nimi „neláme palicu“.** **Aj tento zbor miluje.** Napomína ho, prihovára sa mu – hoci prísne, lebo nechce, aby zahynul. „Koho miluje Pán, toho prísne vychováva ... Vytrvajte, aby vás vychoval. Ako so synmi zaobchádza Boh s vami.“ (Židom 12, 6 – 7)

Na druhej strane smrti je vzkriesenie. **Na druhej strane nášho krachu je Kristus. Kristus klope svojim slovom aj na dvere životov a zborov, aký bol laodikejský.** A kto Mu otvorí, toho čaká priateľská Večera s Ježišom – na Pánov účet. Dokonca zasadnutie s Ježišom na trón v Jeho kráľovstve. Väčšmi ako nášmu kreslu sa orientálny trón podobal divánu, kde kráľ mohol pozvať svojich obľúbencov k posedeniu a symbolickej spoluvláde.

List vlašnému laodikejskému zboru je najprísnejší z listov 7 zborom v Zjavení (2. – 3. kap.). No v žiadnom sa nenašla také **vrúcna Pánova láska k hynúcim, ako v ňom. **Našou odpoveď na ňu nech je vrúcne, horúce srdce.** Amen.**

Použitím myšlienok Jiřího Ottera, Jiřího Mrázka, Øivinda Andersena, F. M. Dobiáša, Bengta Pleijela, Ludka Rejcherta, Anne Grahamovej-Lotzovej a ďalších prameňov: **Martin Šefranko, ev. a. v. farár**